

**Huvudman**

Eksjö kommun  
kommun@eksjo.se

**Beslut**

Datum 2024-11-28

Dnr SI 2024:4627

Sida 1 (16)

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Furulundsskolan i Eksjö kommun.

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eksjö kommun att senast **måndag den 28 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid, frånvaroutredningar, extra anpassningar, särskilt stöd, beslut om betyg, dokumentation i betygskatalog och tillgång till specialpedagogisk kompetens. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om EKSJÖ KOMMUN inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### EKSJÖ KOMMUN ska vidta följande åtgärder

#### *Extra studietid*

1. Se till att alla elever erbjuds att frivilligt delta i undervisningen i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. (10 kap. 5 a § skollagen)

#### *Frånvaroutredningar*

1. Rektorn ska se till att en utredning om en elevs frånvaro inleds om en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro. Detta gäller inte om en utredning är uppenbart obehövlig. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera de elever som bedöms ha upprepad eller längre frånvaro samt när utredningar inletts och,

i förekommande fall, slutförts för respektive elev under perioden den 13 januari 2025 till den 18 april 2025. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

*Extra anpassningar och särskilt stöd*

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden den 13 januari 2025 till den 18 april 2025 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen)
2. Se till att rektorn för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som kommer in till rektorn – eller som har inkommit men där utredning inte har påbörjats – startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 13 januari 2025 till den 18 april 2025 samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Därutöver ska rektorn, avseende de anmälningar som inkommit fram till den 13 januari 2025 och där utredning ännu inte har påbörjats, dokumentera vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
3. Efter avslutad utredning ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Om utredningen visar att eleven har behov av särskilt stöd i form av anpassad studiegång ska rektorn även fatta beslut om detta. Om anpassad studiegång beslutas ska det av beslutet framgå vilka avvikelser som görs från timplanen samt motivering för dessa avvikelser. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med samtliga beslut om anpassad studiegång (avidentifierade) som är fattade under perioden den 13 januari 2025 till och med den 18 april 2025. (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen)
4. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

5. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. Detta innebär att elever som enligt åtgärdsprogram ska ges särskilt stöd av angiven lärare eller personal med specialpedagogisk kompetens, ges detta stöd. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

#### *Tillgång till elevhälsa*

1. Se till att det finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att identifierade behov av specialpedagogiska insatser för enskilda elever och på generell nivå kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen)

#### *Beslut om betyg och betygskatalog*

1. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa två lärare inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Det ovan sagda gäller inte om kompletterande bestämmelser i skolförordningen är tillämpliga (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen [2011:185]).
2. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123]).

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4627) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Furulundsskolan i Eksjö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Furulundsskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid, frånvaroutredningar, extra anpassningar och särskilt stöd, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog samt tillgång till specialpedagogisk kompetens.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 16 och 17 september 2024 och kompletterande intervjuer 3 och 10 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång samt skolenhetens betygskatalog. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

## Föreläggande

### Extra studietid

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inlämnade dokumentation framgår att skolenheten har extra studietid för eleverna i årskurs 4–9. Elever säger i intervju att de känner till möjligheten att gå på extra studietid vid ett tillfälle i veckan efter ordinarie skoldag, men vet inte riktigt hur långt passet är. Vidare säger eleverna att det är deras föräldrar som ska anmäla dem i terminsstarten om de ska delta på extra studietid. Av intervjuer med både lärare i årskurs 4–6 och 7–9 framgår att skolan har planerat för två pass i veckan, vardera 45 minuter långa. Vidare framgår av intervjun med lärare i årskurs 7–9 att det endast är ett av de planerade passen som är aktuellt för eleverna i årskurs 7–9 eftersom inga elever var anmälda till det andra passet. I intervjuer med elevhälsans personal och rektorn framkommer att passen är 45 minuter långa och att de bemannas av elevkoordinatorer och lärare enligt ett särskilt schema. Rektorn uppger att det bara är ett av passen som är aktivt för närvarande, men att om någon vårdnadshavare anmäler att en elev vill gå på det andra passet så löser de det.

#### Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 5a § skollagen ska eleverna i årskurs 4–9 erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen.

#### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende extra studietid. Utredningen visar att eleverna inte erbjuds minst två timmar extra studietid per vecka. Av intervjuer framgår att det enligt planeringen på skolan finns tid för frivillig extra studietid med 45 minuter två gånger per vecka, men att det för närvarande bara är ett av passen som är tillgängligt för elever i årskurs 7–9 eftersom ingen elev har önskat det andra tillfället. Det framgår vidare att elevernas vårdnadshavare måste anmäla om de önskar att en elev ska närvara på något av passen för extra studietid och att detta måste göras på grund av planeringen av verksamheten.

## Frånvaroutredningar

### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av frånvarostatistik för läsåret 2023/24 för samtliga elever på skolan. Av frånvarostatistiken framgår att det under denna period fanns totalt 16 elever på skolan med frånvaro över 20 procent. Av dessa elever har hälften, det vill säga 8 elever, en frånvaro som är högre än 50 procent. Skolinspektionen har tagit del av de två dokumenterade frånvaroutredningarna som finns för samma period. Utifrån dessa utredningar har sedan beslut om åtgärder fattats.

I intervjuer med lärare och elevhälsans personal framkommer att det finns flera elever med hög frånvaro där inte några utredningar gjorts trots att information om omfattande frånvaro förmedlats från lärarna till rektorn. Elevhälsans personal uppger att de har kännedom om flera elevers höga frånvaro samt att skolan samarbetar med andra instanser avseende dessa elever, men att skolan inte gjort någon utredning kring elevernas frånvaro. Rektorn kan inte ge svar på omständigheterna runt frånvaroarbetet och uttrycker att hen förstår att skolan brister i arbetet och att rutinen måste tydliggöras. Vidare framgår det både i intervju med lärare och elevhälsans personal att skolan har tagit ett omtag kring arbetet med eleverna med hög frånvaro, men det saknas fortsatt utredningar kring flera elever med hög frånvaro och därför även beslut om åtgärder för att komma till rätta med dessa elevers frånvaro.

I intervju med rektorn framkommer att rektorn rapporterar in till huvudmannen vilka elever som har hög frånvaro och att en frånvaroutredning har startats.

### Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Enligt 7 kap. 22 § skollagen ska huvudmannen se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång.

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda orsakerna till elevers frånvaro. Även om skolan har startat

frånvaroutredningar i två fall konstaterar Skolinspektionen att det finns ett stort antal elever som har en omfattande frånvaro, men där det inte har inletts en frånvaroutredning. Det ankommer på rektorn att avgöra, utifrån omständigheterna i varje enskilt fall, om en elev har en upprepad eller längre frånvaro och i sådant fall ska rektorn se till att en utredning kommer till stånd. Detta gäller oavsett om det rör sig om giltig eller ogiltig frånvaro.

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att i de fall det görs frånvaroutredningar leder det fram till beslut och åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro samt att anmäla frånvaroutredningar till huvudmannen.

### **Extra anpassningar och särskilt stöd**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

##### *Extra anpassningar*

Lärare, och personal i elevhälsan uppger i intervjuer att lärare till viss del ger elever extra anpassningar om elever riskerar att inte uppfylla de kriterier för bedömning eller betygskriterier som minst ska uppfyllas, men att inte alla elever i behov av extra anpassningar får det. Eleverna får inte heller alltid extra anpassningar i den omfattning som de har behov av. Lärare säger exempelvis att de inte hinner förbereda allt material på rätt nivå till alla elever, och att det saknas inläst material i vissa ämnen. Både elevhälsans personal och rektorn uppger att avsaknaden av personal med specialpedagogisk kompetens gör att lärarna inte får det stöd de behöver i att ta fram och utarbeta extra anpassningar. Lärarna säger att de inte alltid har förutsättningar för att kunna göra alla de extra anpassningar som eleverna behöver med anledning av tids- och resursbrist. Rektorn säger att hen inte tror att alla elever får de extra anpassningar som de behöver och att de behöver arbeta mer med detta på skolan.

##### *Anmälan om utredning av särskilt stöd*

Skolinspektionen har tagit del av ett dokument i vilket huvudmannen har redogjort för antal inkomna anmälningar om särskilt stöd, antal startade utredningar om elevers behov av särskilt stöd, antal genomförda utredningar om särskilt stöd, antal aktuella åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång, beslut om enskild undervisning samt beslut om särskild undervisningsgrupp. Av underlaget, som är en översikt över 26 elever, framgår att skolan har dokumenterat fem anmälningar om elever

med eventuellt behov av särskilt stöd men att rektorn fattat beslut om att 24 åtgärdsprogram ska utarbetas. Vidare framgår det att de endast har fem daterade utredningsstarter av särskilt stöd och att det däremot finns 20 daterade utredningar om särskilt stöd som är avslutade, några är dock över sex år gamla.

Det framkommer i intervju med lärare att de anmäler till rektorn när de befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer uppfylla de betygskriterier eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det framgår vidare att lärarna gör anmälan på lite olika sätt, både muntligt och via mail. Rektorn uppger att hen inte uppfattat mer än en anmälan under innevarande termin och inte känner till det exakta arbetet under vårterminen eftersom hen ej då hade tjänsten som rektor.

#### *Utredning av särskilt stöd*

Flertalet lärare och personal i elevhälsan uppger att det finns elever som lärarna anmält till rektorn där det inte startats utredningar kring elevernas eventuella behov av särskilt stöd. Lärarna uppger att det finns elever i flera av klasserna som är anmälda till rektorn flera gånger, under flertalet år, men att utredning ej har påbörjats, vilket bekräftas av elevhälsans personal. Exempelvis uppger en lärare att i en av klasserna har de anmält åtta elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd, men endast tre av eleverna har särskilt stöd och övriga utredningar är inte påbörjade.

Av intervjuer med elevhälsans personal framgår att de vid intervjutillfället påbörjat arbetet med att göra utredningar för elever i årskurs 9. Rektorn uppger i intervju att hen tagit emot en anmälan under höstterminen, men säger vidare att rutinerna kan vara otydliga och att det inte är acceptabelt att utredningar inte påbörjas när lärarna anmäler. Vidare uppger rektorn att hen inte känner till specifika elevärenden men att hen är medveten om att det finns elever med betyg F där de ej påbörjat en utredning om elevernas eventuella behov av särskilt stöd.

I samtliga personalintervjuer framkommer det att i de fall där en utredning av elevs eventuella behov av särskilt stöd görs, sker det i samråd med elevhälsan. Lärare uppger att det under förra läsåret var specialpedagogen som gjorde utredningarna och att de nu har en inlånad specialpedagog som har påbörjat arbetet med utredningar av elevers behov av särskilt stöd i årskurs 9.

#### *Särskilt stöd och åtgärdsprogram*

Av inkommit material framgår att 24 elever hade åtgärdsprogram vårterminen 2024. Vidare framkommer att efter utredning av elevs eventuella behov av särskilt stöd har skolan i två fall kommit fram till att

åtgärdsprogram inte ska utarbetas, men inga beslut är tagna av rektorn. Rektorn bekräftar i intervju att hen inte känner till att något sådant beslut är taget.

Av intervjuer med lärare framgår att lärarna i flera fall är insatta som ansvariga för en åtgärd i elevernas åtgärdsprogram, men att de inte har möjlighet att exempelvis undervisa eleven enskilt då de är själv med klassen. Representanterna för elevhälsan uppger att stödet som anges i elevernas åtgärdsprogram inte alltid kan efterlevas på grund av resursbrist på skolan och avsaknad av personal med specialpedagogisk kompetens. Vidare säger elevhälsans personal att den bristande tillgången till mindre rum gör att skolan inte kan tillgodose elevernas behov av en lugnare och mer avskalad studiemiljö, vilket är beslutat att eleverna ska få tillgång till i några av åtgärdsprogrammen. Rektorn uppger att hen inte kan svara på om eleverna får det stöd som är beslutat i respektive åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har begärt in alla aktuella åtgärdsprogram för höstterminen 2024 samt tillhörande uppföljningar och utvärderingar från vårterminen 2024. I flertalet fall saknades uppföljningar och utvärderingar som skulle varit gjorda under vårterminen 2024 och så även nya uppdaterade åtgärdsprogram för höstterminen 2024.

I intervjuer med lärare, elevhälsans personal och rektorn samt vid dokumentationsstudier av skolans åtgärdsprogram framkommer att det i åtgärdsprogram inte alltid framgår när och vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärder som är beslutade i åtgärdsprogrammet. Rektorn kan inte svara på om åtgärdsprogrammen som skulle följts upp och utvärderats under slutet av vårterminen 2024 är uppföljda och utvärderade då de inte finns dokumenterade i skolans digitala journalsystem. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns en överklagandehänvisning i besluten.

#### *Anpassad studiegång*

Vidare har Skolinspektionen tagit del av beslut om anpassad studiegång. Vid granskning av dessa framgår att det är rektorn som har fattat dessa beslut men att det inte framgår vilka ämnen eller del av ämnen som har anpassats bort. Vidare framgår det av intervjuer med elevhälsans personal och rektorn att rektorn fattat beslut om anpassad studiegång utan att en utredning av elevs behov av särskilt stöd är genomförd.

### **Rättslig reglering**

#### *Extra anpassningar*

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter

från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

#### *Anmälan*

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

#### *Utredning av särskilt stöd*

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

#### *Särskilt stöd och åtgärdsprogram*

Av 3. kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt

stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas

#### *Anpassad studiegång*

Av 3 kap 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

### **Skolinspektionens bedömning**

#### *Extra anpassningar*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Furulundskolan. Utredningen visar att inte alla elever i behov av extra anpassningar får det stödet som de behöver. Av intervjuer med lärare och personal från elevhälsan framgår att skälet till att elever inte får de extra anpassningar de är i behov av är att det saknas såväl personella som materiella resurser för att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar vilket även bekräftas av rektorn.

#### *Anmälan*

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att lärare, trots att extra anpassningar getts i den ordinarie undervisningen, befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäler detta till rektorn. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

#### *Utredning av särskilt stöd*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att starta utredningar för elever som kan vara i behov av särskilt stöd på Furulundsskolan. Av intervjuer med lärare samt elevhälsan framgår att det finns elever som anmälts för utredning av särskilt stöd men där utredning inte har startats. Vidare framkommer av utredningen att det finns elever som har beslut om anpassad studiegång men utan att en föregående utredning om särskilt stöd genomförts.

Det har inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att vid en utredning av en elevs behov

av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

#### *Särskilt stöd och åtgärdsprogram*

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Furulundskolan. Skolinspektionens utredning visar att det finns brister gällande att eleverna inte får det särskilda stöd och de åtgärder som beskrivs i elevernas åtgärdsprogram. Utredningen visar att det finns åtgärder som ska utföras av lärarna men där lärarna ej har förutsättningar att genomföra de beslutade åtgärderna. Bristen på specialpedagogisk kompetens på skolan leder vidare till att eleverna inte får det stöd som beskrivs i deras åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning visar vidare att rektorn inte alltid fattat beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram när en utredning visat att eleven inte är i behov av särskilt stöd. Det finns även brister i arbetet med att följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammen samt vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärderna.

#### *Anpassad studiegång*

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister vad gäller hur beslut om anpassad studiegång är formulerade då det inte framgår vilka ämnen eller delar av ämnen som eleven inte läser. Som ovan framkommit är det också en brist att några elever har beslut om anpassad studiegång men utan att en föregående utredning om särskilt stöd genomförts.

### **Tillgång till specialpedagogisk kompetens**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I intervjuer med lärare, elevhälsans personal och rektorn framkommer att Furulundskolan inte har någon anställd på skolan med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsans personal och rektorn uppger att skolan lånar in en specialpedagog från en närliggande skola samt en specialpedagog från den centrala barn- och elevhälsan, men att detta endast är i begränsad omfattning. Rektorn, representanterna för elevhälsan samt lärarna uppger att tillgången till specialpedagogisk kompetens inte är tillräcklig för att täcka de behov som finns. Exempelvis hinner de inte med att göra utredningar av elevers behov av särskilt stöd samt att ge de insatser som eleverna behöver för att få sitt behov av stöd tillgodosett.

#### **Rättslig reglering**

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att det inte finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att identifierade behov av specialpedagogiska insatser för elever kan tillgodoses fullt ut. Skolinspektionens utredning visar att det fanns ett antal elever i behov av utredning av särskilt stöd och att den otillräckliga tillgången till specialpedagogisk kompetens medför att elevers behov av särskilt stöd inte utreds.

### **Beslut om betyg och betygskatalog**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I intervjuer med lärare framkommer att det finns en olegitimerad lärare i tyska som ensam beslutar om betyg och signerar betygskatalogen. Vidare framkommer att inte alla de olegitimerade lärarna vet vilken legitimerad lärare som de ska besluta om elevernas betyg tillsammans med.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av en kopia av betygskatalogen avseende vårterminen 2024. Betygskatalogen förs på papper och består av en sammanställning per klass med en tabell där elevernas namn och personnummer samt elevernas samtliga betyg framgår. Därtill finns även en kolumn benämnd anteckningar. Under tabellen finns information om vilken klass och termin betygskatalogen avser och även information om huvudman, skolenheten, skolenhetskod och lägeskommun. Det framgår att betygsdatum är den 4 juni 2024. Jämte samtliga betyg för årskurs nio finns en asterisk. Det framgår av dessa betygskataloger att asterisk innebär att ämnet har avslutats. Under varje betygs kolumn finns en eller två signaturer. På ett tillhörande blad finns rutor över alla ämnena med undervisande lärares namn i respektive ämne. I ämnet slöjd finns det två undervisande lärare, i övriga ämnena en. I ämnet bild finns två signaturer, en från den olegitimerade undervisande läraren samt från en legitimerad lärare. Lärarna har skrivit sin signatur i rutorna för sina ämnen. I ämnena hem- och konsumentkunskap och musik har förutom undervisande lärare även rektor signerat.

Av intervjuer med lärare och rektorn, samt vid dokumentationsstudier av betygskatalogen, framgår att det är rektorn som signerat betygen tillsammans med några av de olegitimerade lärarna. Det framgår av intervjuerna att rektorn ej undervisat eleverna eller varit med och beslutat om betygen.

### **Rättslig reglering**

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Enligt 6 kap. 10 § skolförordningen ska beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut att 1. sätta betyg, och 2. inte sätta betyg när underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska skolenheten ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att Furulundsskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg och förande av betygskatalog. Skolinspektionen bedömer att det är en brist att lärare som saknar legitimation ensam beslutar om betyg samt signerar betygskatalogen. Av utredningen framgår att en olegitimerad lärare självständigt beslutat om betyg och signerat betygskatalogen i ämnet tyska. Detta är en brist då olegitimerade lärare ska fatta beslut om och signera betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att rektorn signerar betygskatalogen tillsammans med icke-legitimerade lärare då hen inte undervisat eleverna eller varit med och beslutat om betygen.

**Val av ingripande**

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

EKSJÖ KOMMUN verksamhet vid Furulundsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid, frånvaroutredningar, extra anpassningar och särskilt stöd, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog samt tillgång till specialpedagogisk kompetens. Det finns därför skäl att förelägga EKSJÖ KOMMUN att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

**X** Jenny Fahlman

---

Beslutsfattare  
Signerat av: Jenny Fahlman

**X** Maria Lundin

---

Föredragande  
Signerat av: Maria Lundin

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Christina Aro Östgren medverkat.

